

svět katolickými očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XVIII., číslo 11

30. 5. 2021 / neprodejné

Z OBSAHU Tři v Jednom

Francie každé dva týdny přichází o církevní budovu

Manželství homosexuálů?

06

13

14

Foto: Vojtěch Hlávka / Člověk a Víra

Přijmout a dát dál – nádech, výdech

Všichni, kdo pracují v zemědělství, ba i ti, kdo mají třeba jen malou zahrádku, vědí, že bez vody to nejde, že se nic neurodí. Ježíš říká: „Bez tohoto Pomocníka to taky nepůjde, ale já vám ho nabízím.“ Jsme vyzváni tedy přijmout, ale dát také dál – spojit nádech a výdech. Ten, kdo má žízeň, kdo hledá, ať přijde a nalezně. Setkáváme se s lidmi, kteří říkají: „Já už nic nehledám.“ Vzdali to, rezignovali. Svatodušní období nám připomíná, že křesťan to nesmí nikdy vzdát, vždycky má hledat. Dokonce má být tím, kdo ukazuje tu cestu, který pomáhá těm ostatním tu cestu hledat, i třeba přes překážky. Ježíšův výrok je velmi důležitý, je v podstatě zásadní, protože říká: „Ten Duch svatý nebude přicházet skrze nějakou katastrofu, skrze zatmění slunce

nebo měsíce, ale bude přicházet skrze vás. Vy ho máte přijmout a vy ho máte dát dál.“ Jinými slovy: ze začátku to možná nebude ani vidět, bude to nenápadné, ale bude to o mnoho účinnější. Známe to, když třeba má dojít k zatmění slunce (dnes již všichni vědí, čím je to a jak způsobeno), jsou lidé ochotni kvůli tomu cestovat tisíce kilometrů, aby tři, čtyři minuty mohli pozorovat úžasný přírodní úkaz. Pak se vrátí domů a nic, konec. Tak to bývá s většinou senzací – obrovské nadšení, chvilkový zážitek a... nic. O tohle nám ale nemá jít. Ducha svatého máme přijímat pořád, abychom měli postoj jako Maria a učedníci, postoj těch, kteří čekají, kteří, řečeno Ježíšovými slovy, mají žízeň, kteří chtějí dostat a když dostanou, jdou dávat dál. V každém z nás

jsou dvě nesourodé roviny. Jedna rovina, když jsme nadšeni: „Ano, i já bych chtěl udělat něco velkého, něco pořádného. Já bych chtěl pomáhat nezištně těm druhým.“ A potom? Potom je to stav, kdy jsme unavení, nemocní, nebo třeba i líní a říkáme si: „A ne, vždyť to nemá stejný význam.“ Pak Duch svatý je ten, který nám pomáhá, aby nezvítězila ta rezignace a lenost, ale aby zvítězila naše nadšení, aby zvítězila naše ochota dát dál. Nádech a výdech jsou v našem životě spojeny. Není možné jenom nadechovat a není možné jenom vydechovat. A s naší vírou je to také tak – přijmout a dát dál, jinak neporoste, nebude plodná.

R.D. ThLic. Marek Hlávka
farář ŘK farnosti Veverská Bitýška

Situace v Gaze je zoufalá a děsivá

Caritas Jerusalem, charitativní organizace katolické církve na palestinských územích, tvrdí, že kvůli téměř nepřetržitému mimořádně silnému bombardování ze strany Izraele není možné poskytovat pomoc lidem v Gaze.

Gaza. Foto: gloucester2gaza / wikimedia.org

Navzdory rostoucímu tlaku ze strany USA na postupnou deeskalaci Izrael pokračuje v hrozivém útoku proti Hamásu v Gaze. Další těžká palba letectva a dělostřelectva minulý týden zabila nejméně jednoho Palestince a několik dalších zranila v hustě osídlené enklávě, odkud ozbrojenci Hamásu vypálili tisíce raket na Izrael.

Zoufalé a děsivé

Vzhledem k tomu, že to nevypadá, že by válka mezi Izraelem a Hamásem v Gaze ustupovala, jsou lidé v hustě osídlené enklávě podle Caritas Jerusalem zoufalí a situace je děsivá. Sestra Bridget Tighe, generální ředitelka Caritas Jerusalem, v rozhovoru pro Vatikánský rozhlas prohlásila, že pro mezinárodní charitativní a humanitární organizace je příliš nebezpečné získat přístup do Gazy a poskytovat pomoc tamějším obyvatelům. Ve své kanceláři v Jeruzalémě tato příslušnice Františkánských misionárek božského mateřství (FMDM) řekla, že izraelské nálety jsou nevybíravé a trvají téměř 24 hodin denně. Nejnovější konflikt mezi Izraelem a Hamásem vypukl 10. května, kdy militantní skupina vypálila na Jeruzalém

rakety dlouhého doletu po několika dnech střetů mezi palestinskými protestujícími a izraelskou policií u mešity Al-Aksá, což je ohnisko napětí mezi Židy a muslimy.

Další těžká palba letectva a dělostřelectva ve čtvrtek ráno (20. května) zabila nejméně jednoho Palestince a několik dalších zranila v hustě osídlené enklávě, odkud ozbrojenci Hamásu vypálili tisíce raket na Izrael.

Bylo zabito nejméně 230 Palestinců včetně 65 dětí a 39 žen a 1710 lidí bylo zraněno, uvedlo ministerstvo zdravotnictví v Gaze, které však nerozlišuje mezi bojovníky a civilisty. Přibližně 58 000 Palestinců uprchlo ze svých domovů. V Izraeli bylo zabito dvanáct lidí včetně pětiletého chlapce, šestnáctileté dívky a jednoho vojáka.

„Jiný“ druh války

Sestra Bridget slyšela od lidí v Gaze, že v této válce je izraelské bombardování nevybíravé a mnohem silnější a také má jinou povahu než v předchozích konfliktech. Lidé jsou zvyklí slyšet přilétající bomby a víceméně ví, co je jejich cílem. Ale tentokrát je téměř neslyší, dokud poblíž nich nevybuchnou. „Bomby dopada-

jí téměř 24 hodin denně. Někdy nastane uprostřed noci dvouhodinová přestávka, kdy se lidé snaží spát, a pak to začne znovu,“ řekla sestra Bridget.

Nemocnice, školy a kliniky jsou poškozené, zahynuli také dva zkušení lékaři i se svými rodinami. Vzhledem k těžkému poškození silnic nemohou jezdit sanitky.

Ředitelka Caritas Jerusalem řekla, že odhady zhruba před 24 hodinami (21. května) uváděly 72 000 vnitřně vysídlených osob, z nichž 42 000 je ve školách vedených OSN a zbytek v hostitelských rodinách.

Nelze poskytovat pomoc

„Za takto silného bombardování trvajícího téměř 24 hodin denně není možné poskytovat pomoc,“ řekla Bridget. „Nemocnice se snaží, kliniky dělají, co mohou, ale pracovníci humanitárních organizací nemohou cestovat kvůli velkému nebezpečí,“ uvedla. „Caritas Jerusalem tedy nemůže pomáhat zraněným a vysídleným lidem, dokud nepřestane bombardování.“ Řekla, že až nálety skončí, vyhodnotí potřeby v Gaze a oznámí členům mezinárodní Charity, jak mohou pomoci. Podle toho, co sestra Bridget slyší, je toto „úplně jiná válka“. „Lidé jsou zoufalí a situace je děsivá.“

Stav infrastruktury v Gaze, již tak oslabené čtrnáctiletou blokadou, se v důsledku posledních bojů ještě výrazně zhoršil. Na území, na které Izrael a Egypt uvalily blokadu poté, co se Hamás v roce 2007 chopil moci, docházejí léky, voda a palivo pro výrobu elektřiny. Diplomatické úsilí o zajištění příměří podle všeho nabírá na intenzitě, jelikož úředníci obě stran s jednáními tvrdí, že v dohledné době očekávají vyhlášení příměří.

Od 21. května platí příměří vyjednané Egyptem, které zatím obě strany dodržují.

Tübingenská teoložka Rahnerová: Pouze rasisté jsou proti rovným právům žen v církvi

Johanna Rahnerová. Foto: katholisch.de

Církev sice hovoří o stejné důstojnosti žen, ale nepřiznává jim rovná práva. Tübingenská teoložka Johanna Rahnerová tuto situaci (dost zmateně) kritizovala za použití ostrého přirovnání. Ten, kdo nehájí rovnoprávnost žen v církvi, je podle názoru teoložky Johanny Rahnerové „rasista“. Je nepřijatelné hovořit o stejné důstojnosti žen a mužů, ale nepřiznávat jim stejná práva. Katolická církev však momentálně zastává opačný trend. Profesorka doslova prohlásila: „Ten kdo nic nedělá, také koná.“ Existuje prý „povinnost vzdorovat“.

Rahnerová, která je předsedkyní Konference katolických teologických fakult, požaduje nové kanonické právo, které by zaručilo zrovnoprávnění žen uvnitř církve. Současné problémy nelze pomocí nynějšího platného kanonického práva vyřešit, říká Rahnerová. Kanonické právo není kompatibilní s ústavou Spolkové republiky. Pokud by stát vůči katolické církvi používal kritéria, která používá při jednáních s islámskými sdruženími, měla by církev v ruce „špatné karty“.

Děkan Hermes: Církev se ocitla v „dramatické slepé uličce“

Rahnerová vystoupila na ženském

fóru, na které pozvala vedení diecéze Rottenburg–Stuttgart a kněžskou radu ve Württembergu. Stuttgartský děkan Christian Hermes na této akci prohlásil, že se církev nenačila, jak se vyrovnat s lidskými právy v moderní době. Církev se ocitla v „dramatické slepé uličce“. Rottenburský generální vikář Clemens Stropfel je podle některých vyjádření unavený z toho, „že je nutné toto téma řešit každý den“. V sázce není nic menšího než zvěstování víry. Rottenburský biskup Gebhard Fürst znovu vznesl požadavek, aby ženy mohly být tzv. svěceny na diakonky. K tomu však nelze přistoupit bez souhlasu univerzální církve.

Mluvčí diecézní rady Johannes Warmbrunn vidí „možnosti“, které lze využít. Podle něj platí zásada: prostě konejte. (Hle, pastýři!) Nemělo by dojít k tomu, že všichni reformně orientovaní (sic!) křesťané opustí církev. Na akci se mimo jiné diskutovalo o tom, zda by ženy mohly udělovat svátost křtu a pomazání nemocných nebo působit jako asistentky při uzavírání manželství. Modleme se za církev! Evidentně to potřebuje stále, ba možná ještě více než kdy dřív.

Katolisch.de

SLOVO KNĚZE

Tak nám začalo rozvolňování a tím se nám otvírají dveře do téměř zapomenutého světa. Světa, ve kterém bylo možno téměř svobodně se pohybovat, trávit čas činnostmi bez přílišných omezení. V souvislosti s tzv. pandemií slycháme často, že svět po covidu již nebude jako dřív. Možná už jen proto, že naše myšlení bylo (a ještě i bude) tolik měsíců okupováno právě onou nemocí, která zachvátila celý svět.

My křesťané bychom neměli zapomínat ovšem na skutečnost, že svět se mění a tudíž je jiný každým okamžikem.

Vzpomínám na seminární léta, kdy nám otec spirituál často připomínal, že každým hříchem, který spácháme, otvíráme dveře zlu na tento svět. Takže lze říci, že po každém spáchaném hříchu už svět nebude takový, jako byl před ním. A to jak v celosvětové, tak i v osobní rovině. Nejmarkantnější je to vidět na hříchu našich prarodičů, to, myslím, netřeba připomínat.

Proti zákeřným chorobám lze bojovat různě s různou mírou úspěšnosti, třeba za pomoci respirátorů a restrikcí nebo očkováním. Jak ale bojovat s pandemií hříchu, která je dle mého horší, než by byla celoplatná morová rána, která by nám brala naději na bezstarostný pozemský život, ale rozhodně by nás nemohla zbavit naděje na život věčný?

Bližící se měsíc červen, měsíc úcty božského Srdce nám nabízí možnost, jak přispět k uzdravení. Markéta Marie Alacoque píše v jednom ze svých dopisů: „Božské Srdce je hlubina všeho dobra, a chudí mají do ní pohroužit všechny své potřeby. Je to hlubina radosti, a máme do ní ponořit všechny své smutky. Proti naší pošestilé domýšlivosti je to hlubina pokory, pro ubožáky hlubina slitování, je to hlubina lásky, v níž se má utopit všechna naše bída.“

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farnosti Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

PROČ JE SV. JOSEF VZOREM PRO KONTEMPLATIVNÍ MODLITBU?

10 věcí, které byste měli vědět o sv. Josefu

Giovanni Battista Gaulli: Svatý Josef a Dítě Ježíš (1670–1685)

Papež František ustanovil, že od 8. prosince 2021 se bude slavit zvláštní Rok svatého Josefa, aby v něm všichni věřící v Krista mohli každý den upevňovat jeho příkladem svůj život z víry a v úplnosti plnit Boží vůli. Dosažení tohoto velmi žádoucího cíle podpoří v první řadě dar posvátných odpustků, který Apoštolská penitenciárie tímto dekretem, vydaným podle úmyslu nejvyššího pontifika Františka, dobrotivě uděluje pro celý Rok svatého Josefa. Plnomocný odpustek se uděluje za obvyklých podmínek (svátost-

né vyznání, přijetí eucharistie a modlitba na úmysl nejvyššího pontifika) věřícím v Krista, kteří se v duchu odvrátí od jakéhokoliv hříchu a budou se účastnit Roku svatého Josefa za okolností a způsoby, jak to určuje tato Apoštolská penitenciárie.

A co víte o sv. Josefu vy, abyste se mohli konkrétně inspirovat jeho příkladem? V tomto miniseriálu vám přinášíme 10 věcí, které byste vědět měli.

3. Proč je sv. Josef vzorem pro kontemplativní modlitbu?

Obraz sv. Josefa láskyplně hledícího na Ježíše, kterého drží v náruči, se nám může stát vzorem pro modlitbu. I když je toho o životě sv. Josefa fakticky známo jen málo, mnohé si lze představit ze skutečnosti, že se jednalo o Ježíšova pěstouna. Jako milující otec například pravděpodobně držel malého Ježíše v náruči. Tento konkrétní obraz je nám skvělým vzorem pro kontemplativní modlitbu. Autor z 19. století, který napsal knihu *Život a sláva svatého Josefa*, se nad tímto obrazem zamýšlí. Sv. Jan Evangelista si na krátkou chvíli užíval blaženou extázi, když spočíval na hrudi Spasitele, ale kolikrát samotný Spasitel takto odpočíval na Josefově prsou a sladce spal v jeho náruči? Každý druh božského i lidského světla ve Spasitelově srdci v jistém smyslu prostupoval do Josefovy duše, když takto spočíval v jeho milující náruči... jedinečného Josefa tak musíme stavět i nad ty největší kontemplativce, jelikož žil v neustálém rozjímání v jeho nejvznešenější podobě.

Podle *Katechismu katolické církve* je „kontemplativní modlitba prostým vyjádřením tajemství modlitby. Je to pohled víry upřený na Ježíše, naslouchání Božímu slovu, mlčící láska. Uskutečňuje spojení s Kristovou modlitbou v té míře, v jaké nám dává podílet se na jeho tajemství“ (KKC 2724).

Kontempace by se dala vyjádřit větou: „Já se dívám na něho a on se dívá na mě,“ řekl venkovan z Ars u své modlitbě před svatostánkem (KKC 2715). Nevyjadřuje to dokonale život sv. Josefa, který tak často hleděl na Ježíše, zatímco on hleděl na Josefa? Chceme-li vystoupat do výšin kontemplativního života, dívejme se na sv. Josefa jako na nejvyšší příklad!

Aleteia.org
Překlad Pavel Štíčka

KŘTĚTE JE VE JMÉNU OTCE I SYNA I DUCHA SVATÉHO

30. května 2021 – Slavnost Nejsvětější Trojice – Mt 28,16–20

Foto: © Ladislav Busek / Člověk a Víra

Jedenáct učedníků odešlo do Galileje na horu, kam jim Ježíš určil. Uviděli ho a klaněli se mu, někteří však měli pochybnosti. Ježíš k nim přistoupil a promluvil: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!“

Remigius

Když tedy učedníci viděli Pána, poznali ho, padli na tvář k zemi a klaněli se mu. A aby laskavý a shovívavý učitel odstranil z jejich srdcí veškerou pochybnost, přistoupil k nim a posílil je ve víře; řekl jim že je Mu dána veškerá moc na nebi i na zemi.

Jeroným

Všimněme si toho uspořádaného pořadí. Přikázal apoštolům, aby nejprve učili všechny národy, poté aby je obmyli svá-

tosť víry a po víře a křtu, aby jim přikázali, co je třeba zachovávat. Nejprve tedy učí všechny národy, poté poučené ponořují do vody; tělo totiž nemůže přijmout svátost křtu, pokud duše předtím nepřijme pravdu víry. Křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého: aby ti, kteří jsou jedné božské podstaty, byli také jedním darem. Jméno Trojice patří pak jednomu Bohu.

Jan Zlatoústý

Dal jim velký úkol, a proto jim dodává velkou odvahu, když říká „a hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa“; je to jakoby řekl: abyste nelamentovali, že svěřený úkol je těžký, jsem s vámi a všechno dělám snazší. A řekl, že bude nejen s nimi, ale se všemi, kteří uvěří po nich. Apoštolové totiž neměli být až do skončení světa. Ke všem věřícím však mluví jako k jednomu tělu.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catenaaurea.sk

K ROKU RODINY: AMORIS LAETITIA ANEB PRAVDA NEREZAVÍ

Letošní slavnost sv. Josefa zvolil papež František za datum zahájení Roku rodiny *Amoris laetitia* (19. března byl zároveň pátým výročním vydání exhortace, k níž se titul odvolává, a rovněž výročním inaugurace Františkova episkopátu). Tento rok manželství a rodiny bude slavnostně ukončen na 10. světovém setkání rodin v Římě v červnu 2022. Protože se domníváme, že moudrost našich předků a dobré rady jsou stále aktuální a platné, chceme vás povzbudit citáty z knihovničky znovu odprašené:

Člověk nepřichází na svět sám od sebe a nepadne na svět s nebe. Vychází z rodiny a v ní se vyvíjí. Rodina je první společnost, z níž buduje se obec, stát, národ. Život rodinný je měrou blahobytu a zdraví národa. Čím pevnější a zdravější život rodinný, tím lépe daří se lidu, národu. Z rodiny jako z půdy své vyrůstá lid a jaký kmen, takové ovoce. A základem zdravého, šťastného života rodinného jsou láska, obětavost, trpělivost. Kde této trojice není, život rodiny je bídný a nešťastný. Proto muž i žena musí se vzájemně milovat, vzájemně sobě se v oběť dávat a navzájem se snášeti. Nuž, ve kterých rodinách najdeme a pevně se nadíti můžeme, že na lásce jednoho se zanítí láska druhého, že obětavost jednoho vzroste obětavostí druhého, že trpělivost ženy vzbudí trpělivost v muži? U kterých rodin najdeme tyto ctnosti? „Zajisté nejspíše u rodin zbudovaných na nerozlučném manželství, u rodin, kde muž i žena jsou pamětlivi nerozlučnosti svého manželství, kde oba pevnou vůli mají spolu nerozlučně žít až do smrti.“

*P. HAMERLE, O. CSsR. a P. SCHROLLER, F. CSsR., *Chcete popravu neb opravu manželství*, Brno: papežská knihtiskárna benediktinů rajhradských, 1906*

Text převzat se svolením z online knihovny <http://librinostri.catholica.cz>.

TŘI V JEDNOM

Náš život, přirozený i nadpřirozený, a vůbec všechno, co je v nás i v naší činnosti skutečné, má svůj zdroj v Bohu, který pracuje v skrytých hlubinách naší duše.

Když hovoříme o Bohu jako zdroji nebo příčině věcí, máme tím na mysli celou Nejsvětější Trojici, chápanou jako jediného Boha. Víra nám říká, že v Bohu jsou tři božské Osoby, které však mají společnou božskou přirozenost, a stejně tak mají společnou i moc, moudrost a lásku, jimiž zachovávají a řídí svět, takže ve světě vždy jednají jako jeden Bůh. Proto všechno, co Bůh ve světě koná, je ve skutečnosti společným dílem všech tří božských Osob. Avšak je pravda, a hned si ukážeme, proč, že některá Boží díla v nás vyvolávají představu působení spíše jedné božské Osoby než jiné, takže pak máme sklon ta díla oné Osobě zvláštním způsobem připisovat. Najdeme to výslovně potvrzeno v Písmu i v tradici Církve, samozřejmě pokud se ostatní božské Osoby nevyklučují z rovné účasti na díle. Když připisujeme různá díla různým Osobám, pomáhá nám to, abychom si uvědomili, že v Bohu jsou tři různé Osoby a čím se odlišují, nakolik naše hrubé pozemské chápání může do těchto tajemství vniknout.

V Nejsvětější Trojici je první Osoba, kterou nazýváme Otec, zdrojem nebo pramenem, z něhož druhé dvě čerpají své

Nejsvětější Trojice (19. st.). Foto: christianiconography.info

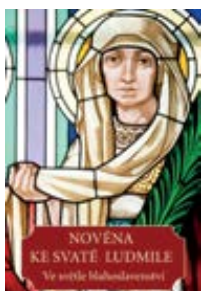
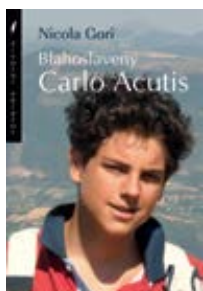
bytí. Nelze říci, že by byl příčinou jejich bytí, protože to by naznačovalo, že jsou na něm závislé, zatímco sama přirozenost božství vyžaduje existenci jejich stejně jako jeho. Skutečnost, že Otec je první a ostatní Osoby z něho vycházejí, neznamená, že by byl větší než ony, nýbrž jen, že se tímto způsobem od nich liší. Není v něm žádná dokonalost, kterou by zároveň plně a od věčnosti neměly i ony. On je zdrojem, a proto s ním přirozeně spojujeme zejména věčnou Boží moc. Naše mysl nejlépe vyjadřuje zvláštní „ráz“ první

Osoby tím, že ji označuje tituly jako Věčný Otec nebo Všemohoucí Otec. Všechny Osoby jsou věčné a všemohoucí, ale vidíme, že máme skutečný důvod, abychom spojovali představu moci právě s Osobou, z níž druhé dvě vycházejí. Proto připisujeme Otci ta božská díla, jež vypovídají především o trvalé moci, jako je stvoření věcí z ničeho a jejich zachování.

Druhá Osoba Nejsvětější Trojice se v Písmu nazývá Syn, Otcův jednorozený. Vychází z Otce jakýmsi duchovním rozením. Teologové to někdy vysvětlují na

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Nicola Gori: Blahoslavený Carlo Acutis

Italský teenager, který zemřel v roce 2006 ve věku patnácti let, působí doslova jako zjevení. Na první pohled normální kluk, který má velkou vášeň pro počítače. Ještě víc ale tíhne k Božím věcem. „Eucharistie je moje autostráda do nebe,“ prohlásí Carlo. Brož., 128 s., cena 229 Kč

Petr Bubeníček – Zdislava Janoušková: Novéna ke svatě Ludmile

Cílem modlitební knížky, která vychází k příležitosti výročí 1100 let od smrti sv. Ludmily, je prohloubit úctu k naší první světici a také přispět k tomu, aby se stala známější. Brož., 32 s., cena 39 Kč

základě přirovnání k představě, rodící se v naší mysli. Moje mysl je jako zrcadlo, v němž poznávám různé věci podle jejich duchovních obrazů, jež se v něm tvoří. Podobně si myslíme, že i Bůh poznává sám sebe skrze svůj vlastní obraz, který v něm vzniká; jako by stál před zrcadlem své mysli a viděl v něm svůj vlastní obraz, dokonalý obraz své božské přirozenosti. Podivuhodné je však to, co nám bylo o tomto obraze zjeveno: že je tak dokonalý, že je to další božská Osoba, nekonečná a stejné podstaty, jíž nechybí nic z toho, co má Otec, který v ní vidí sám sebe. Ona druhá Osoba je věčný Boží Syn, „odlesk (Otcovy) božské slávy a výrazná podoba jeho podstaty“ (Žid 1, 3). Právě způsob, jakým se Syn rodí, nás vede k tomu, že s ním spojujeme atribut Boží moudrosti a připisujeme mu zvláště ta díla, jež onu moudrost nejvíce zjevují, jako je podivuhodný řád stvoření a osvěcování lidských myslí světlem rozumu i vznešenějším světlem víry. On je „pravé světlo, které osvětluje každého člověka, přicházejícího na svět“ (Jan 1, 9). Syn Boží, „odlesk Otcovy slávy a výrazná podoba jeho podstaty“ (Žid 1, 3), přišel na zem, aby nám dal podíl na svém synovství a učinil nás pravými dětmi nebeského Otce tím, že nás přivtělí k sobě jako své údy. Skrze Krista, „v Kristu“, jak říká často sv. Pavel, pronikáme do života Boží Trojice.

Obě Osoby v sobě navzájem vidí nekonečnou krásu Božství a jsou k ní přitahovány společným přílivem nebo hnutím nekonečné lásky. Avšak i zde nám zjevení říká, že tento příliv s sebou nese celou božskou přirozenost, a že tím vzniká třetí odlišná Osoba, stejně skutečná a dokonalá jako první dvě. Tuto třetí Osobu nazýváme Duch svatý, a podle způsobu, jakým čerpá své bytí z Otce a Syna, s ní přirozeně spojujeme zvláště nekonečnou Boží lásku a díla, v nichž se nejjasněji projevuje. Proto se Duchu svatému připisuje dílo posvěcení a přizpůsobení duší ke společenství s Bohem, které je od počátku až do konce především dílem božské lásky. „Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán“ (Řím 5, 5). Přijali jsme Ducha svatého a máme se ve všem řídit jeho vnuknutím (srv. Řím 8, 14 aj.). To Duch

Mistr Jakuba IV. Skotského: Nejsvětější Trojice na trůnu (cca 1510–1520)

nám přináší Kristův život a přetváří nás do jeho podoby. On nám dosvědčuje, že jsme byli přijati za Boží syny a dcery, a učí nás chovat se ve všem jako pravé děti Otce (srv. Řím 8, 14-17).

Bůh, v něhož věříme, není nějaká odloučená, osamocená síla, nýbrž společenství různých Osob, spojených v nádherném souzvuku. Světlo nade všechno světlo, nekonečná láska, věčná radost a pokoj, kam nemůže vstoupit sebemenší zmatek nebo stín. Nejsvětější Trojice je věčným domovem lásky. Do tohoto Domova jsme povoláni a jako údy církve do něj patříme, abychom se podíleli na jeho vnitřním životě a radosti. Plně se ho budeme účastnit až v budoucím životě, ale již zde na zemi jsme zváni k tomu, abychom navázali důvěrný vztah se Třemi v Jednom, pod podmínkou, že jsme ochotni uspořádat svůj život podle velkého Kristova přikázání a řídit se pravidlem lásky, jež vládne v samém Bohu i v Boží rodině (srov. 1 Jan 4, 7–12).

Jsmo dětmi Otce, podílíme se na synovství našeho Pána. A třebaže Bůh koná všechny vnější skutky jedinou mocí, která je společná všem třem božským Osobám, spojujeme dílo stvoření zvláště s první božskou Osobou, z níž všechno

vychází. „Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.“ Avšak Otec si přeje, aby jeho děti spolupracovaly na zdokonalení jeho stvoření. A tak každému z nich přidělil práci, kterou má vykonat k jeho slávě a k dobru celé rodiny. Veškeré naše úsilí musí směřovat k dokonalému naplnění tohoto díla, ať je jakékoli, abychom nakonec mohli říci jako náš Pán večer předtím, než zemřel: „Otče, oslavil jsem tě na zemi: dokončil jsem dílo, které jsi mi svěřil, abych ho vykonal.“ (Jan 17, 4).

Sdílíme život samé Nejsvětější Trojice: vtělené Slovo je naším Bratrem, jeho Otec je naším Otcem, jeho Duch je Duší naší duše. A přece nesmíme zapomínat, že Bůh nás naprosto přesahuje, a proto k němu máme přistupovat s hlubokou úctou a klaněním. Takový postoj neoslabil důvěrnost našeho vztahu k božským Osobám, nýbrž naopak bude jeho pevným základem.

„Nejsvětější Trojice – to je náš příbytek, náš domov, otcovský dům, z něhož nemusíme vůbec odcházet.“ (Alžběta od Nejsv. Trojice)

Anselm Moynihan OP
převzato z Amen 5/1997

KARDINÁL PELL ZPROŠTĚN VINY, SITUACE O ROK POZDĚJI

Jedním z největších překvapení velikonočního týdne 2021 bylo, že na papežových liturgiích byl jasně vidět kardinál George Pell, o hlavu vyšší než většina ostatních prelátů.

Ve velikonočním týdnu 2020 skončilo jeho dlouhé martyrium trestního stíhání, kdy strávil čtyři sta dní ve vězení na samotce, a jednohlasným rozhodnutím australského nejvyššího soudu byl zproštěn obvinění ze sexuálního zneužívání.

V následujícím roce došlo v příběhu kardinála Pella ke čtyřem mezníkům.

Nejvýznamnějším je vydání prvního svazku *Deníku z vězení*, každodenních záznamů, které si kardinál Pell ve vazbě vedl. S postojem pozoruhodně oproštěným od hořkosti a sebelitosti zde kardinál popisuje, jak se jeho svět scvrkl na celou „sedm až osm metrů dlouhou, přes dva metry širokou, s neprůhledným oknem“.

Kromě krátkého každodenního cvičení odsud nesměl vycházet, a tak se jeho deník často věnuje tématu ze všech nejvšednějšímu – počasí. V jeho silně omezeném vězeňském životě však hrálo nesmírně důležitou roli; za nevládného počasí totiž nesměl opustit celou vůbec.

Pobyt na samotce byl podle vedení věznic nutný pro ochranu kardinála Pella před útoky ze strany ostatních vězňů. Kardinál je ve svém hodnocení dozorců velkorysý, ale i tak to byl pro člověka, jehož nikdo nepokládá za hrozbu pro druhé ani pro zachování pořádku, strašlivě tvrdý trest.

Deník kardinála Pella ilustruje, že duši otevřenou Bohu nelze úplně uvěznit. Jeho věrnost modlitbám – zejména breviáři, neboť možnost sloužit mši svatou mu byla odeprána – a spojení s obrovským množstvím těch, kdo si s ním dopisovali, znamenaly, že ani na samotce nebyl sám. Následující díly deníku z něho nepochybně učiní hlubokou duchovní četbu pro všechny, kdo jsou nespravedlivě postiženi.

První díl, končící před rozhodnutím odvolacího soudu, překypuje jistotou, že kardinál Pell s odvoláním uspěje. Dokon-

Foto: Goodread Bio / flickr

ce se svými právníky probírá, jak připravit prohlášení po svém ospravedlnění. S odvoláním neuspěl, což znamenalo dalších sedm měsíců ve vězení.

Australská justice

Jednou z velkých zvláštností stíhání kardinála Pella byl úplný zákaz zveřejňování veškerých informací o tomto případě. Od jeho propuštění se australští žalobci dohodli na mimosoudním vyrovnání s mediálními firmami, které byly obviněny z nepovoleného informování o tomto soudním procesu.

Utajování soudního řízení s kardinálem Pellem mělo být údajně v jeho zájmu. Vzhledem k tomu, že byl stíhán ve dvou případech na základě dvou různých obvinění – jeden se týkal dění v melbournské katedrále roku 1996 a druhý jeho domovské ballaratské diecéze v 70. letech –, mělo se za to, že zveřejnění průběhu prvního soudního procesu by znemožnilo sestavit nestrannou porotu pro druhý. Nebyl to nelogický předpoklad, ale kardinála Pella to znevýhodnilo.

Pokud by naprostá nereálnost argumentů obžaloby proti kardinálu Pellovi byla předmětem každodenního zpravodajství, je docela pravděpodobné, že by se soudní orgány i veřejné mínění přiklonily na jeho stranu dříve. Utajení procesu chránilo žalobce před profesním ztrap-

něním jejich neuvěřitelného úsilí „dostat Pella“. Vzhledem k tomu, že stíhání kardinála Pella nebylo vedeno spravedlností, nýbrž vztekem veřejnosti na církev obecně a kardinála Pella zvláště, obměkčení veřejného mínění ve veřejném procesu by bylo působilo v jeho prospěch.

Deník z vězení odhaluje, že si kardinál Pell zachoval důvěru v australskou justici i po svém odsouzení a uvěznění, a to navzdory významným důkazům o tom, že policie státu Victoria, která ho stíhala, byla silně zkorumpovaná. Celý případ však vyvolává znepokojivé otázky ohledně toho, jak by se mělo postupovat, když státní orgány odsoudí někoho neprávem. Není to ojedinělý jev, a přesto mnohé protokoly církevního práva pro nařčení ze zneužívání předpokládají bezúhonnost státních orgánů.

Kanonické řízení

Když bylo začátkem února veřejně oznámeno odsouzení kardinála Pella, Kongregace pro nauku víry ohlásila, že zahájí své vlastní vyšetřování. Protokoly o zneužívání požadují, aby pokud byl některý duchovní obviněn ze sexuálního zneužívání a dané obvinění nese „zdání pravdivosti“, má o tom být informována Kongregace pro nauku víry. Soudní usvědčení tuto podmínku jistě splňuje. Následuje vyšetřování podle církevního práva, často však

až poté, co je trestní řízení uzavřeno.

Mezitím je obviněný zbaven veřejné služby, jako tomu bylo i v případě kardinála Pella. Vzhledem k tomu, že se kardinál, jemuž bude 5. června osmdesát let, jasně vrátil do veřejné služby, zdálo by se, že církevní vyšetřování rozhodlo v jeho prospěch. Nebylo to však oznámeno.

Celý rok od propuštění kardinála Pella se Vatikán k stavu vyšetřování veřejně nevyjadřoval. I jeho kritici ve Vatikánu byli toho názoru, že jeho obvinění jsou zcela vykonstruovaná. Předpokládá se tedy, že přesvědčivé zproštění viny nejvyšším soudem bylo přijato jako dostatečně důkladné vyšetření celé záležitosti a případ byl potichu uzavřen.

Ale proč potichu? Proč bez veřejného vyhlášení? Nejspíš proto, že případ kardinála Pella poukazuje na nepříjemnou situaci, která by nastala, pokud by kanonické řízení dospělo k odlišnému závěru než občanskoprávní či trestní. Představte si kněze usvědčeného ze stejně neskutečných obvinění, ale bez dostatečných prostředků, aby se mohl odvolat k nejvyššímu soudu. Pokud by církevní vyšetřování dospělo k závěru, že je tento neprávem odsouzený kněz nevinný, měla by církev odvahu vyhlásit tento verdikt a nést důsledky, které by to přineslo?

Vatikán se vyhnul strašidelnému scénáři,

který by nastal, pokud by nejvyšší soud odvolání kardinála Pella odmítl projednat nebo by přímo rozhodl v jeho prospěch. Církevní vyšetřování by ho jistě shledalo nevinným, protože by nebylo zatíženo horečným antiklerikalismem. Měl by Vatikán odvahu vzepřít se rozsudku australského trestního soudnictví?

Během celé této záležitosti téměř všechna tisková prohlášení Vatikánu vyjadřovala „úctu“ k australské trestní justici. Proč? Ta přinejmenším v případě kardinála Pella zjevně selhala, protože k osvobození nevinného muže od čtyř set dnů věznění na samotce by nemělo být zapotřebí odvolání k nejvyššímu soudu.

Také bychom neměli zapomínat, že normou pro „usvědčení“ u církevního soudu není na rozdíl trestních soudů formule „mimo rozumnou pochybnost“. Normou tu je „morální jistota“. Teoreticky i prakticky tedy zproštění viny trestními soudy neznamená ospravedlnění v kanonickém řízení. Zproštění viny trestním soudem neurčuje debatu v rámci kanonického řízení. To je další důvod, proč by mělo být ohledně vyšetřování kardinála Pella jasno.

Finanční reforma ve Vatikánu

V prosinci 2019, ještě když byl kardinál Pell ve vězení a dva roky po jeho odvolání

z úřadu v Římě, se v britském finančním tisku objevily zprávy o pochybných investicích Vatikánu do nemovitostí v Londýně. Narůstající finanční skandál, který papeže Františka přiměl k propuštění kardinála Angela Beccia, ještě neskončil. Je však již jasné, že finanční reformy kardinála Pella, jež kardinál Becciu a papež František nejprve podporovali, ale později zrušili, byly správné od samého začátku.

Roku 2020 papež František znovu změnil názor a vrátil se k původnímu plánu kardinála Pella. Ten už sice není v úřadu, ale jeho odchod do důchodu je nepochybně příjemnější, když vidí, že se jeho reformní program prosadil. Vše, co vyšlo najevo od jeho propuštění před rokem, umocněné výnosy britského a italského soudu z minulého měsíce, potvrzuje, že kardinál Pell postupoval správně, když energicky potíral to, co později označil jako „křiklavou kriminalitu“.

P. Raymond J. de Souza
ncregister.com
Přeložila
Alena Švecová

P. Raymond J. de Souza
zakládající redaktor časopisu Convivium

K DĚTEM V KOSTELE

Protože se jedná o jev, se kterým se setkáváme každou neděli, chci se s vámi podělit o naše zkušenosti. Jsou podloženy mnou jako nejstarším z pěti sourozenců (mohl jsem vidět, jak to dělají moji rodiče) i vlastními zkušenostmi s našimi čtyřmi dětmi. Na návštěvu kostela je třeba děti připravovat od narození. Modlete se s nimi od jejich narození společně. Pokud nespí, ať je tatínek nebo maminka při společné modlitbě chová. Až začnou mluvit, neandělíčkuje strážníčkujte, ale stále je mějte u sebe při společné modlitbě. Děti pochopí, že se jedná o něco mimořádného a zvláštního a brzo se k vám začnou připojovat. Už mezi druhým a třetím rokem můžete prodlužovat také společnou četbu písma. Na tu mohou na-

vazovat volně, už v postýlce, pohádky. Až přibudou další děti, bude to snadnější, protože už budou vidět příklad starších sourozenců. Dnes se doporučuje, aby se dětem četlo denně 20 minut. Máme vynikající zkušenost s četbou samotných dětí pro celou rodinu. Moc tím získají, lze začít už od druhé třídy (i když z počátku to bývá utrpení pro rodiče, ale vydržet! Hlavně jim vysvětlit, že se čtou čárky a tečky, že se mezera dělá i před a, že mají číst pomalu a textu rozumět, samozřejmě nezačínajte Pavlovými listy). Těch 20 minut se nám zdá zbytečně dlouhých, ale odpočinek od televize a společenství rodiny je nenahraditelné. Nezáleží tolik ani na délce, jako na kvalitě.

Takto od narození připravované děti

můžeme bez obav brát do kostela. Ví, že nejdou na písek, ale že se setkají s Bohem (nebojte se jim to říkat!). Tak do tří let je přesto dobré se střídat na nedělních bohoslužbách. Pokud je ve farnosti jen jedna mše, může na kázání zůstat ten rodič, co si lépe pamatuje a může kázání převyprávět druhému (otcové, často to kázání je tak dlouhé, aby si boží lid nahodou něco nezapamatoval, pamatujte na rodiče malých dětí).

Máme to životem ověřeno. Děti byly chváleny ve škole za krásné čtení a bohatou slovní zásobu a velmi se o večerní čtení „dralí“. To je ale jen maličkost v tom krásném prožitku společenství rodiny.

Ing. František Kopečný

...ABY DĚLALI, CO SE NESLUŠÍ

Finská generální prokurátorka vznesla obvinění proti bývalé ministryni vnitra a současné poslankyni finského parlamentu Päivi Räsänenové. Za „nenávistnou řeč“ a další výroky, týkající se jejích náhledů na manželství a sexualitu, jí hrozí až šest let vězení. Jedná se navíc o zločiny, které měla spáchat již roku 2004. Tato matka pěti dětí je luterská evangelička, která se ve svých postojích opírala podle vlastních slov o biblické svědectví, zejména pak o list Římanům od sv. Pavla. Na samém začátku listu apoštol vykresluje stav mravního rozkladu tehdejší pohanské společnosti, která se vzpírala poznání pravého Boha, což podle Pavla vedlo k povážlivým morálním důsledkům: „Proto je Bůh vydal v moc hanebných vášní. Jejich ženy zaměnily přirozený styk za nepřirozený a stejně i muži zanechali přirozeného styku s ženami a vzplanuli žádostí jeden k druhému, muži s muži provádějí hanebnosti a tak sami na sobě dostávají zaslouženou odplatu za svou scestnost. Protože si nedovedli vážít pravého poznání Boha, dal je Bůh na pospas jejich zvrácené mysli, aby dělali, co se nesluší“ (Ř 1,26–28).

Problémem církví pocházejících z protestantské reformace je absence učitelského úřadu církve. Schází v nich papež a biskupové ve společenství s ním, kteří by byli autentickými učiteli víry a měli oprávnění definitivně rozhodnout sporné naukové a disciplinární otázky. Proto se v reformačních církvích porozumění Bibli i pastorační praxe řídí diskusemi a vnitrocírkevním konsenzem. Ten dovedl například švédskou luterskou církev k prvenství v zavedení oddavek stejnopohlavních párů. Navíc představují ve švédské církvi již nadpoloviční počet pastorů ženy. Zkrátka z hlediska vývoje, který by si mnozí otevřeně přáli i v katolické církvi, je stav současného švédského luterství přímo rajský. Lze se jen nadát, že proponenti takového směřování v katolické církvi ochotně předloží i nám ostatním přesvědčivé důkazy duchovního rozkvětu švédské církve. Slo-

Jacob de Wet II.: Sodoma a Gomora v ohni (1680)

venská luterská církev ovšem podala své švédské kolegyni protest proti zavedení této praxe. Vnitrocírkevní konsenzus slovenských luteránů je zřejmě jiný, shodou okolností navíc odpovídající závazné katolické nauce.

Kriminální stíhání těch, kdo berou křesťanství vážně, je ale už opravdu hanebnost. Zkušenost učí, že přimknout se k panující ideologii přináší církvi přízeň mocných, takže „hodná“ část církve bude privilegovaná, zatímco ti, kteří nepochopili objektivní dějinné směřování, budou v církvi upozaděni. Sám švédský premiér důrazně varoval neposlušné duchovní, kteří by se odvážili odmítnout oddávat stejnopohlavní páry. Také u nás byli v době komunistického režimu duchovní, kteří mírovou politiku strany pochopili a podle toho se zařídili, a naopak duchovní a věřící, kteří se nepřizpůsobili, a museli za to často nést následky. V totalitním systému to byly někdy i následky

v podobě trestního stíhání. Mysleli jsme si, že v demokraciích se nic takového nemůže stát, však proto jsme také „cinkali klíčkama“. Ale už je to tady! Zejména přeslechtené demokracie, posedlé politickou korektností, se neštítí bojovat proti zpodílym občanům způsobem, který z časů minulých bohužel tak důvěrně známe.

P. Stanislav Příbyl

Doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., Th.D., J.C.D. rektor kostela Nanebevzetí Panny Marie na Karlově v Praze, promotor justitiae a soudce Metropolitního církevního soudu

FINANČNÍ SKANDÁLY: JEDNA ANALÝZA

Papež František vydal druhou změnu zákonů Vatikánského městského státu během velmi krátké doby. V nově vydaném *motu proprio* papež změnil zákon vatikánského městského státu, aby s jeho předchozím souhlasem umožnil vystavit kardinály a biskupy soudnímu procesu u vatikánského civilního soudu. Tato změna by mohla připravit půdu pro dramatický závěr bouřlivých finančních skandálů ve Státním sekretariátu.

Změnu zákona František schválil 30. dubna – tedy téhož dne, kdy byla zveřejněna, a den poté, co papež vydal řadu dalších zákonů týkajících se financí pro kurii a Vatikán, zjevně v přímé reakci na stále se rozvíjející sérii finančních skandálů kolem vatikánského Státního sekretariátu.

Do té doby, než byl zákon o soudním řízení změněn, jediným soudem příslušným k projednávání případů kardinálů a biskupů obviněných z porušování občanského zákona Vatikánu byl Nejvyšší tribunál apoštolské signatury, kde všichni soudci jsou kardinálové a biskupové. Papeži nadále zůstává kompetence soudit kardinály v případech týkajících se duchovních záležitostí nebo porušení kanonického práva. Ale nový zákon znamená konec staletí trvajících výsad pro výše postavené duchovní, podrobuje je stejnému procesnímu právu a soudcům jako laiky ve Vatikánu. Ačkoli je tato změna teoreticky epochální, v praxi by mohla způsobit zemětřesení. Portál *The Pillar* oznámil, že probíhající vyšetřování trestných činů vatikánskými státními zástupci ohledně možného finančního pochybení kurie trvá již od roku 2019, kdy IOR (tzv. vatikánská banka) podala stížnost finančním dozorcům kvůli žádostem o půjčku ze strany Státního sekretariátu. Tato půjčka ve výši 150 milionů eur měla financovat hypotéku spojenou s londýnskou nemovitostí, kterou Státní sekretariát koupil v roce 2018 v rámci snahy o ukončení spolupráce s investičním manažerem Raffaelem Mincionem.

Tato stížnost měla za následek obvinění ze zpronevěry, podvodů, vydírání,

daňových úniků a praní špinavých peněz, která se týkala několika externích finančních poradců sekretariátu a také několika současných i bývalých vysokých úředníků v nejmocnější vatikánské instituci. Existují rozumné důvody domnívat se, že nikdo neprovede zásadní změny zákona, aniž by měl v úmyslu takový zákon použít. V tomto případě se zdá, že Františkovo rozhodnutí vystavit kardinály a biskupy civilnímu stíhání u vatikánského městského soudu bude pro kohosi znamenat hrozící soudní proces.

Ale pro koho?

Dostane-li se nějaký kardinál do soudní síně ve Vatikánu, pak to pravděpodobně bude kardinál Angelo Becciu. V září loňského roku byl tento rodák ze Sardinie vyhozen z funkce prefekta Kongregace pro svatořečení poté, co byla papeži údajně předána složka s důkazy týkajícími se finančních přečinů, jež se datují až do jeho sedmiletého působení ve funkci substituta ve Státním sekretariátu a de facto papežova personálního ředitele.

Současně byl Becciu nucen vzdát se kardinálských pravomocí, což byl, jak tehdy někteří poznamenali, nezbytný krok (nyní s novým zákonem nadbytečný) k tomu, aby mohl být ve Vatikánu trestně stíhán. Seznam možných problémů se zákonem, kterým Becciu čelí, je dlouhý a týká se celého jeho funkčního období ve Státním sekretariátu i mimo něj.

Právě za Becciova působení ve Státním sekretariátu se tento úřad poprvé spojil s Raffaelem Mincionem a investoval 200 milionů eur, které si sekretariát vypůjčil ze švýcarských bank, z nichž jedna byla později uzavřena pro systematické porušování předpisů proti praní špinavých peněz. Pod Becciovým dohledem byly tyto půjčky údajně čerpány proti vatikánským vkladům v bankách včetně charitativních fondů jako Svatopeetrský haléř a hodnota investic byla údajně započtena proti půjčkám, aby se jejich existence utajila před Ekonomickým sekretariátem kardinála Pella.

Pell a Becciu se v prvních letech Fran-

Edgar Peña Parra. Foto: Kudmot / wikimedia.org

tiškova pontifikátu opakovaně dostávali do střetu, jelikož se australský kardinál pokoušel zavést papežův rozsáhlý program finančních reforem. Becciu úspěšně odrazil několik pokusů o zavedení transparentnosti v sekretariátu, dokonce se mu podařilo zrušit celovatikánský audit.

Při nedávném soudním řízení v Londýně Gianluigi Torzi, podnikatel, který se roku 2018 podílel na obchodech s londýnskými nemovitostmi, uvedl, že Becciu byl vydírán úředníkem státního sekretariátu Fabrizziem Tirabassim. Není jasné, jaký – pokud vůbec nějaký – kompromitující materiál měl Tirabassi mít na Becciu.

Becciu si také v roce 2017 vynutil odchod prvního vatikánského generálního auditora Libera Miloneho. Becciu donutil Miloneho k rezignaci pod hrozbou trestního stíhání a obvinil jej z vyzvídání informací o jeho soukromých financích – ze kterých papež František novým zákonem učinil férovou hru.

Pokud bude Becciu ve Vatikánu postaven před soud, může mít šanci znovu se setkat s Cecilíí Marognou, kterou v sekretariátu zaměstnal jako „geopolitického стратега a bezpečnostního konzultanta“. Marogna tvrdí, že pro Becciu pracovala jako jakýsi soukromý špión a ve Vatikánu na ni byl vydán zatykač. Předchozí zprávy naznačovaly, že

Foto: vaticannews.va

Přítomnost Svatého stolce na takzvaném mezinárodním bílém seznamu finančních jurisdikcí záleží na jeho uznání Italskou centrální bankou. Pokud proces s Torzim prokáže systematické nezákonné praktiky v Parolinově úřadu a italské bankovní orgány učiní výjimku, pak Parolin bude jediný, kdo může být věrohodně volán k odpovědnosti.

Arcibiskup Edgar Peña Parra

Nástupce kardinála Becciu ve funkci substituta Státního sekretariátu se objevil v druhé polovině roku 2018 a byl pověřen tím, aby úřad osvobodil od spojení s Mincionem. Pod dohledem Peña Parry sekretariát také pověřil Torziho, aby jednal jako jeho makléř, a to navzdory složité síti finančních spojení mezi Mincionem a Torzim – z nichž některá zahrnovala vatikánské peníze.

Torzi také řekl londýnskému soudci, že Tirabassi vydíral Peña Parra i Becciu, což by si také zasloužilo přinejmenším pozornost ze strany vyšetřovatelů.

Na jednu stranu se zdá, že mnohé z těch nejkontroverznějších částí londýnské smlouvy schválil Peña Parra, což z něj činí osobu, o které by bylo možno říct, že způsobila či alespoň umožnila většinu ze současného nepořádku.

Na druhou stranu Peña Parra vstoupil v roce 2018 do složité finanční šlamastyky, kterou nezavinil a kterou měl vyřešit. Přesněji řečeno, zdá se, že existuje jen málo důkazů, že by schválil cokoli, co neschválil též Parolin.

Vzhledem k tomu, že kořeny současného finančního skandálu sahají přinejmenším do roku 2014 a dlouho před příchod Peña Parry do Říma, měl-li by stanout před soudem a čelit obviněním bez společnosti Becciu a Parolina, mohl by mít pocit, že je obviněn namísto svých předchůdců.

Ed. Condon
The Pillar
Přeložil Pavel Štíčka

Ed. Condon
spoluyakladatel a redaktor The Pillar

ji Becciu poukazoval platby i poté, co v roce 2018 opustil sekretariát.

Zůstávají také nezodpovězené otázky ohledně zapojení Becciu do nákupu IDI, katolické dermatologické kliniky v Římě, která v roce 2012 zkrachovala kvůli dluhům v celkové výši 800 milionů eur. Nemocnice byla uzavřena kvůli řadě obvinění jejího ředitele P. Franca Decaminady ze zpronevěry, podvodů a praní špinavých peněz.

Než byl Decaminada zatčen, souzen, odsouzen, uvězněn a laicizován, obrátil se v roce 2011 na Becciu ohledně investice 200 milionů eur, které měl do kliniky vložit sekretariát. Tato dohoda se nikdy neuskutečnila, přestože Decaminada zaměstnal Becciovu neteř jako svou osobní asistentku. Becciu poté údajně zařídil, aby sekretariát ručil za půjčku ve výši 50 milionů eur od APSA, která měla pomoci vykoupit kliniku před bankrotem, a to navzdory tomu, že půjčka byla v rozporu s vatikánskými finančními předpisy.

Becciu jakékoli pochybení odmítá a tvrdí, že s těmito záležitostmi nemá nic společného. Díky papežově nejnovější právní úpravě možná bude mít brzy příležitost prokázat svou nevinu u soudu.

Kardinál Pietro Parolin

Jen málo lidí by napadlo, že by vatikánští žalobci mohli obvinít nejmocnějšího kuriálního kardinála, ale v uplynulých týdnech se šance na obvinění kardinála Parolina zvýšila z „nulové“ na „nepatrnou“.

Kromě konečné odpovědnosti za finanční záležitosti svého úřadu je Parolin obviňován či je mu veřejně dávána za vinu osobní účast na několika z nejkontroverznějších transakcí, které jsou nyní

podrobně přezkoumávány.

Podle soudních dokumentů Spojeného království byl Parolin konkrétně informován a písemně schvaloval různé etapy uzavření smlouvy o nákupu londýnské nemovitosti, jak podrobně uvedl Torzi, a která nyní vede k obviněním z vydírání, nátlaku a praní špinavých peněz.

Po koupi budovy v Londýně Parolin v roce 2019 osobně intervenoval u vedení IOR, banky ve Vatikánu, aby schválilo a urychlilo půjčku 150 milionů eur na pokrytí hypotéky na nemovitost, jejíž převzetí společně s budovou sekretariát odsouhlasil.

V rozsudku italského soudce z počátku měsíce dubna se konstatuje, že vatikánští vyšetřovatelé nyní tvrdí, že ke koupi budovy – což byla investice ve výši stovek milionů – neměl sekretariát pravomoc. Parolin by tak byl za celou záležitost zodpovědný. Ten již dříve převzal osobní zodpovědnost za zajištění kontroverzní půjčky na financování podílu sekretariátu na klinice IDI. Zdá se, že tato půjčka porušuje vatikánské finanční předpisy. Parolin také převzal odpovědnost za pokus o získání daru od americké charitativní organizace Papežská nadace, který měl pomoci pokrýt půjčku u APSA. Tento krok selhal poté, co si američtí dárci uvědomili, že byli požádáni o vložení ziskové investice, a nikoli o charitativní dar.

Šance, že Parolin bude čelit obviněním, je stále velmi nízká, nicméně na dokumentech schvalujících některé z nejkontroverznějších finančních transakcí v jeho úřadě je uvedeno jeho jméno. Nyní bude hodně záležet na dalším postupu a na soudu s Torzim, který má čelit obviněním v Itálii.

FRANCIE KAŽDÉ DVA TÝDNY PŘICHÁZÍ O CÍRKEVNÍ BUDOVU

Takový je závěr Edouarda de Lamaze, ředitele organizace *Observatoire du patrimoine religieux* (Observatoř náboženského dědictví) v Paříži. Ve francouzských médiích volá na poplach ohledně postupného mizení náboženských budov v zemi známé jako „nejstarší dcera církve“, neboť francouzský král Chlodvík I. přijal katolicismus v roce 496.

Lamazeova výzva ke zvýšení povědomí o této problematice přišla poté, co požár zničil kostel Saint-Pierre v Romilly-la-Puthenaye v Normandii. K požáru, který byl považován za náhodný, došlo 15. dubna, přesně dva roky poté, co oheň zničil katedrálu Notre-Dame v Paříži.

Nezapomenutelný obraz hořící katedrály, který v roce 2019 obletěl celý svět, poukázal na hlubší problém ve francouzské společnosti: závažné nedostatky v systému ochrany církevních památek, které jsou spojené s rostoucí nevráživostí vůči náboženství.

Lamaze řekl tiskové agentuře CNA, že kromě toho, že každé dva týdny mizí jedna církevní budova – v důsledku demolice, transformace, zničení požárem či zřícením – dvě třetiny požárů náboženských budov mají na svědomí žháři.

Ačkoli tyto statistiky zahrnují budovy všech náboženských skupin, většina se týká katolických památek, které stále ještě tvoří většinu z francouzských přibližně 45 000 bohoslužebných prostor.

„Přestože katolických památek je pořád většina, každých 14 dní vznikne ve Francii nová mešita, zatímco křesťanské budovy jsou stejným tempem ničeny,“ řekl Lamaze. „Vytváří se tak bod zlomu, který je nutno brát v úvahu.“

Lamaze se domnívá, že každý den dochází k útoku průměrně na více než dvě křesťanské památky. Dvě třetiny těchto incidentů tvoří krádeže, zbytek pak zahrnuje znesvěcení.

Podle nejnovějších údajů francouzské zpravodajské služby došlo jen v roce 2018 k 877 útokům na katolická bohoslužebná místa po celé Francii.

„Tato čísla se během pouhých deseti let zpětinásobila,“ uvedl Lamaze s tím, že v roce 2008 bylo poničeno 129 kostelů.

„Na začátku 70. let vydal spisovatel a novinář Michel de Saint Pierre knihu s názvem *Kostel v troskách, církev v ohrožení*, ve které již tehdy volal na poplach. Ale situace se od té doby zhoršila desetinásobně či dokonce až stonásobně.“

V současnosti potenciálně hrozí, že zmizí 5000 katolických budov.

Kromě narůstající nevráživosti trpí tyto budovy také důsledkem naprosté nedbalosti ze strany státních orgánů.

Tuto situaci lze částečně vysvětlit skutečností, že na základě zákona z roku 1905 o odluce církve od státu se obce staly vlastníky náboženských budov ve Francii. V mnoha případech nejsou schopny uhradit náklady na údržbu těchto budov.

„Tyto budovy nejsou již více než sto let udržovány, nikdy na nich nebyly provedeny restaurátorské práce ani ochranná opatření proti zlodějům či požáru,“ řekl Lamaze.

Vysvětlil, že pouze 15 000 katolických budov je oficiálně chráněno jako historické památky, zatímco dalších 30 000 budov prakticky chátrá.

Lamaze tvrdí, že dalším signifikantním a symbolickým příkladem špatného zacházení s tímto dědictvím je opatství Saint-Ouen, perla gotické architektury patřící městu Rouen v Normandii.

„Klášteří kostel má tzv. *forêt* [charakteristický styl zastřešení kostela], který je ještě větší než na Notre-Dame. Je skutečně úžasný a doposud tam nebyl instalován žádný poplašný systém.“

„Je to další kandidát na zničení. To stačí k tomu, aby se vám hrnuly slzy do očí!“

A pokračoval: „Požáry také rychle přibývají, protože budovy stále více chátrají a tato nedbalost rovněž přitahuje mnoho zlodějů obrazů, soch a zlatých kalichů...“

Ačkoli francouzské katedrály těží ze

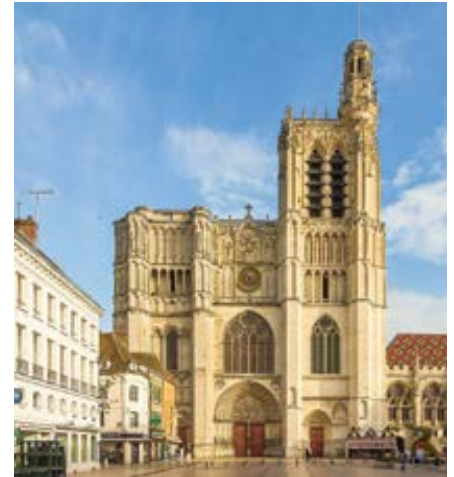

Foto: Raimond Spekking / wikimedia.org

svého zvláštního postavení a jsou vlastněny státem, nebyly ušetřeny vlny požárů, které v posledních letech zasáhly katolické památky. Ohni v pařížské Notre-Dame v roce 2019 předcházely požáry v katedrále Saint-Alain v jihofrancouzském Lavaur a v roce 2020 následovaly požáry katedrál v Rennes a v Nantes.

„Současný ministr kultury usiluje o zřízení ochranné listiny, ale situace je mimořádně vážná a bohužel nevidím, že by vzrůstalo povědomí či smysl pro zodpovědnost za naše národní dědictví,“ řekl Lamaze.

„Kromě náboženského aspektu je v sázce i kultura naší země, protože tyto umělecké a architektonické klenoty jsou nedílnou součástí ducha a velikosti Francie. A pokud budeme takto pokračovat, bude jednoho dne naše dědictví zcela zničené. Přijdeme o všechno.“

Solène Tadié
Catholic News Agency
Přeložil Pavel Štička

Solène Tadié
evropská korespondentka pro National
Catholic Register

MANŽELSTVÍ HOMOSEXUÁLŮ?

V době, kdy se diskuze o možnosti uzavření manželství osobami stejného pohlaví stává tématem debat na půdě českého parlamentu s ohledem na možnou legalizaci takového svazku, je možná dobré zamyslet se nad způsobem argumentace v takovýchto debatách.

Jak se argumentuje

Ti, kdo se považují za zastánce legalizace stejnopohlavních svazků, často argumentují tím, že současná legislativa je diskriminující vůči osobám s homosexuální orientací. Nejběžnější argument zaznívající z těchto kruhů zní: „Proč by i homosexuálové neměli mít stejná práva jako ostatní?“ Tito lidé přece nejsou méněcenní kvůli své „menšinové“ orientaci. V pozadí této argumentace se nachází často nevyjádřený předpoklad principu spravedlivého přístupu ke všem lidem bez rozdílu, kterému samozřejmě nelze nic vytýkat. Spravedlnost je základní ctnost, bez níž se žádné lidské společenství neobejde, pokud má mít nějaké trvání.

Odpůrci legalizace stejnopohlavních svazků se odvolávají na tradiční pojem a chápání manželství jako výlučného svazku muže a ženy za účelem založení rodiny a tvrdí, že případná legalizace „manželství homosexuálů“ tento tradiční institut ohrožuje. Občas se v jejich argumentaci objeví i odkaz na práva dětí: „Proč by děti neměly mít právo znát své skutečné rodiče (otce a matku) a proč by tyto děti neměly mít právo mít otce i matku a ne jen dva otce nebo dvě matky?“ Tato argumentace je jistě také zajímavá, ale pro prvně jmenovanou skupinu nepřilíš přesvědčivá, protože zachování nějakého abstraktního pojmu „manželství“ neobstojí před požadavkem rovného přístupu ke všem lidem.

V současnosti se zdá, že ani jedna skupina argumentujících není schopná přesvědčit své oponenty o pravdivosti svých argumentů. Existuje vůbec nějaký způsob, jak mezi těmito dvěma skupinami rozhodnout, kdo je blíže pravdě?

Foto: P&M Červení / Člověk a Vira

Realistický přístup: cesta k novému uchopení problému

Rozhodl jsem se napsat tuto úvahu, neboť se mi zdá, že v současné diskuzi citelně chybí odkaz na reálnou povahu (přirozenost) věcí. Jsem si plně vědom, že někteří „moderně“ smýšlející lidé mě šmahem označí za homofoba nebo demagoga, ale tím se nechci příliš znepokojovat, protože takové „nálepky“ jsou jen důkazem toho, že lidé, kteří je používají, nejsou schopni či ochotni racionálně argumentovat.

Co rozumím pod pojmem reálná povaha věcí? Nemyslím zde nějaké sociologické studie o povaze homosexuálních a heterosexuálních svazků – to přenechám odborníkům z jiných oborů. Mám na mysli vztahování se rozumu k realitě věcí. Je to náš rozum, který je jediným měřítkem všeho, nebo je tu určitá realita, kterou sám rozum musí respektovat a která je na samém počátku jeho poznávání a chápání? V zásadě se jedná o protiklad moderního myšlení (např. typu karteziánského: „myslím, tedy jsem“, kde je vědomí toho, že myslím, podmínkou samotného myšlení) a tradičního přístupu, ve kterém se myšlení a chápání podřizuje realitě věcí (pravda definovaná jako *adaequatio rei et intellectus* ve smyslu připodobnění se rozumu realitě

dané věci) a ve kterém je možné, že člověk něco ví, aniž by si nutně musel být vědom, že to ví, protože reflexe nad vlastním úkonem poznávání následuje samotný proces poznávání.

Otázka lidských práv je otázkou moderní doby. Tradiční teologicko-filosofický přístup se zabývá spíše otázkou zákonů. Zákon je v tomto přístupu chápán jako analogický termín, který lze aplikovat stejně dobře na fyzikální zákony, přirozený (morální) zákon či na právní formulaci tohoto zákona pro dobro života jednotlivců ve společnosti. Fyzikální zákony jsou totiž (a to i dnes) chápány jako zákony hmotných (neživých) těles, tedy jako něco daného a neměnného. Nicméně i přirozený zákon je chápán jako daný zákon našeho rozumu. Naše společnost a její způsob uvažování už ale pojem „zákon“ vztahovaný na přírodní zákony, morální zákony a právní formulace zákonů chápe jako zcela odlišné skutečnosti. Pokud by se někdo zeptal člověka argumentujícího odkazem na lidská práva: „Na čem je Vaše chápání určitého práva založeno?“, asi by odpověděl oním odkazem na princip spravedlnosti, kterému (jak bylo naznačeno výše) nelze nic vytknout, ale asi by neodpovídal odkazem na podstatu daných skutečností.

Foto: Jessica Rockowitz / Unsplash

Ale jsou skutečně lidská práva založena na něčem, co odkazuje na podstatu věcí? V současné diskuzi se zdá, že lidská práva jsou chápána spíše jako něco, co si nějaká skupina vybojuje. Jsem přesvědčen, že moderní chápání lidských práv lze úspěšně zpochybnit, zejména s ohledem na jejich „dynamické“ (tzn. proměnné) chápání. To ovšem není cílem tohoto pojednání. A ani to neznamená, že by nic podobného lidským právům neexistovalo.

Přirozené inklinace

Domnívám se, že lze ukázat, že manželství je přirozené společenství, které má své přirozené cíle, a proto není možné jej aplikovat nerozlišeně na soužití muže a ženy, na jedné straně, a na společenství dvou osob stejného pohlaví, na straně druhé. Svátý Tomáš Akvinský definuje čtyři základní inklinace, které patří k lidské přirozenosti a které bychom mohli nazvat tíhnutím či nasměrováním lidské přirozenosti. První inklinací je touha po zachování sebe sama. Tuto inklinaci sdílí lidská přirozenost se vším, co je, protože vše, co je, nějakým způsobem tíhne k zachování svého bytí – jinak by to už nebylo. Defektem (poruchou) na úrovni této první inklinace je smýšlení sebevraha.

Druhou inklinací je touha po zachování rodu. Tu má člověk společnou se všemi živými organismy. Každý ví, že přežívání rodu je trvalejší než život jednotlivce. Tato inklinace je nějakým způsobem vlastní každému živému organis-

mu a u pohlavně rozlišených organismů to znamená vzájemnou přitažlivost pohlavně komplementárních jedinců téhož druhu jednoho k druhému. Přirozeným, základním a prvotním cílem této inklinace je zachování rodu. A právě na této rovině musíme konstatovat, že homosexualní orientace je v rozporu s touto přirozenou inklinací. Proč vlastně? Protože sexuální přitažlivost k osobě stejného pohlaví nemá nic společného s přirozenou inklinací zaměřenou na zachování rodu. Spojení dvou osob stejného pohlaví nemůže nikdy (*per principium*) vést ke vzniku nového života. Odkaz na argument (z hlediska podobnosti) o neplodnosti některých heterosexuálních párů neobstojí, protože v tomto druhém případě se jedná o defekt *per accidens*, tj. nikoliv o podstatný, ale pouze o akcidentální nedostatek. Snaha o právní zakotvení společenství dvou osob stejného pohlaví, které by se mělo nazývat manželstvím, je snahou postavit na stejnou úroveň přirozené společenství a společenství nepřirozené (nebo proti-přirozené, chcete-li).

Problémy s pojmy a další rizika

Neméně zavádějící je samotné (dnes už bohužel) obecně přijímané rozlišení homosexuální – heterosexuální. Řecké *ὁμοιος* (*homoios*) znamená stejný, zatímco *ἕτερος* (*heteros*) znamená jiný, odlišný. Člověk podvědomě vnímá, že stejné patří ke stejnému, nikoliv stejné k odlišnému. V oblasti sexuality je to ovšem právě naopak. To, co bývá označováno

jako stejné, je ve skutečnosti nepřirozené, nekompatibilní a nekomplementární (nedoplňující se).

Samostatnou kapitolou problému je otázka dětí. Pokud se skupinám LGB-TIQ+ podaří postavit na stejnou úroveň manželský svazek kohokoliv s kýmkoliv, dalším krokem bude zcela logicky otázka adopce nebo „výroby“ dětí na zakázku. Opět se budeme setkávat s argumenty odkazujícími na „rovnost práv pro všechny“. Tedy princip spravedlnosti, kterému se dá těžko něco vyčítat z důvodů uvedených výše, ale který v této argumentaci záměrně některé otázky nechává stranou. Co ovšem taková věc způsobí s nezralými lidskými bytostmi? Všichni víme, že dospívající mají potřebu identifikace (vzor) a vztahování se k opačnému pohlaví. Požadavky nátlakových skupin mohou tyto dospívající uvrhnout do těžkých osobních krizí.

Jak postupovat?

Nechci, aby moje úvaha vyzněla jako nějaký zaujatý útok proti lidem tíhnoucím na úrovni intimity k osobám stejného pohlaví. Katechismus uvádí, že „psychický zrod homosexuality zůstává z velké části nevysvětlitelný“ (č. 2357) a že tito lidé „mají být přijímáni s úctou, soucitem a jemnocitem“ (č. 2358). Písmo svaté odsuzuje nejen protipřirozené neřesti, ale i smilstvo a cizoložství i jiné hříchy (např. 1 Kor 6,9–10).

Myslím, že opravdu důležité je to, aby se každý sám zamyslel nad tím, jak může přispět k autentickému budování společného dobra lidského společenství, aniž by v bojovém zápalu s ohledem pouze na své soukromé cíle a bez ohledu na rizika, které takový boj přináší, chtěl bezhlavě měnit věci, které jsou ověřené zkušeností mnoha tisíce lidských generací.

P. Tomáš Reschel

P. ThLic. RNDr. Tomáš Reschel, Ph.D.
kněz – farář v Horní Sloupnici,
přírodovědec a morální teolog

OTČE, ZHŘEŠIL JSEM!

Když španělští poslanci těsně před Velikonocemi schválili zákon umožňující eutanazii a lékařsky asistovanou sebevraždu, šlo o nejnovější krok v programu radikálních opatření, který postavil socialistickou vládu země proti její kdysi mocné katolické církvi. Španělští biskupové navzdory roku plnému trpkých sporů zaujali smířlivý postoj a žádali o dialog a spolupráci. Ve Španělsku i v dalších ze sedmadvaceti zemí Evropské unie se však objevují stížnosti, že koronavirová opatření slouží k prosazování opatření, jež by mohla omezit náboženská práva. „Existují reálné obavy, že lockdowny bývají využívány jako záminka k novým restrikcím,“ sdělil NCR Antoine Renard, mezinárodní koordinátor francouzského Sdružení katolických rodin. „Často se zdá, že politici přestali chápat důležitost náboženství,“ vysvětloval Renard. „Katolíci budou muset velice jasně hovořit o svých právech a využívat na svou obranu veškeré právní možnosti.“ Obavy z postupného narušování náboženské svobody už dlouho vyjadřují církevní představitelé v Evropě, kde protináboženské incidenty eviduje Observatoř projevů nesnášenlivosti a diskriminace vůči křesťanům se sídlem ve Vídni, a uveřejňují je orgány na obranu lidských práv, jako například Evropské centrum pro právo a spravedlnost.

„I když vzhledem k svému věku a zdravotnímu stavu už není možné, abych vás osobně navštívil, jsem vaším hostem ve svém srdci,“ napsal malému semináři v polské Čenstochovské arcidiecézi emeritní papež Benedikt XVI. 94 letý papež též napsal: „Dopis z vašeho semináře, podepsaný dvěma prefekty a děkanem, do mého domu přinesl velkou radost. Je úžasné vidět, jak v Polsku stále kvete to, co v Německu zvadlo.“

Foto: © Marek Novak / Člověk a Vira

Agentura CNA k tomu dále uvedla, že ve své eseji o krizi v církvi z roku 2019 Benedikt XVI. napsal: „Pokud jde o problematiku přípravy na kněžskou službu, skutečně dochází k rozsáhlému rozpadu předcházející formy této formace. V němalo seminářích byli studenti, kteří byli přistiženi při čtení mých knih, označení za nevhodné pro kněžství. Mé knihy byly schované v poličkách pro špatný druh literatury a četly se zásadně ve skrytu. CNA v Německu netají skutečnost, že za posledních 20 let klesl počet kněžských svěcení o 60%.

Máte strach z dobré svatě zpovědi? Není divu. Při ustanovení této svatosti bylo zapotřebí dvou věcí lidskými měřítky takřka neuskutečnitelných. Bylo zapotřebí kajícíka a zpovědníka. Představte si především, jak stvořit kajícíka. Člověku pyšnému, který umí tak doved-

ně zahalovat zahrady své duše, když nechce, aby mu tam kdo vnikl, bylo třeba říci: „Ty půjdeš, klekneš si k nohám člověka, který není o nic lepší než ty, a co skrýváš před přítelem, co tajíš i před svým dítětem, zač stydíš se sám před sebou — vše mu vkleče povíš!“ Ježíšův způsob ustanovení této svatosti dal dva nemožné zákony: první, aby se zpovídali všichni; druhý, aby se zpovídali ze všeho. I když jsi nevím kdo, jsi povinen pokleknout k nohám muže chudého, prostého, neumělého, neslavného, který stojí daleko pod tebou v mnohých a mnohých věcech. A kdybys byl i knězem, biskupem, ano i papežem, osvěceným všemi dary, nejsi vyňat. Každá duše pokřtěná má poručeno vrhnout se k nohám člověka a říci mu: Otče, zhřešil jsem!

—zd—